

TÁJÉKOZTATÓ DIÉTÁS SZOLGÁLTATÁS IGÉNYBEVÉTELÉHEZ

A közétkeztetési szolgáltatást igénybe vevő ellátottak viszonylag kis hányada igényel speciális étrendet. Többségük valamilyen allergia vagy táplálékintolerancia miatt. Mindkét esetben a táplálékra vagy annak valamely alkotórészére reagál a szervezet, azzal a különbséggel, hogy az allergiához kóros immunreakció is társul. Ezek az enyhe hasfájástól egészen a súlyos – akár halálos kimenetelű – sokkig terjedőek lehetnek. Kiemelten fontos tehát számunkra, hogy a diétás ellátottak ételeire nagy figyelmet fordítsunk, azokat megfelelően készítsük el, azonosítsuk, tároljuk, szállítsuk. Ennek elérése érdekében a diétás ételkészítés folyamatát a jogszabályi előírások, szakmai szabályok, valamint belső elvárásaink szerint szabályoztuk. Célunk a szolgáltatást igénybe vevő fogyasztók magasszintű, biztonságos kiszolgálása.

1. Allergének és intoleranciát okozó anyagok

A fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásról szóló 1169/2011/EU rendelet II. melléklet szerint az allergiát, vagy intoleranciát okozó anyagok és termékek (továbbiakban: allergén) az alábbiak:

1. Glutént tartalmazó gabonafélék (azaz búza, rozs, árpa, zab, tönkölybúza, kamut, illetve hibridizált fajtái) és a belőlük készült termékek.
2. Rákfélék és a belőlük készült termékek.
3. Tojás és a belőle készült termékek.
4. Hal és a belőle készült termékek.
5. Földimogyoró és a belőle készült termékek.
6. Szójabab és a belőle készült termékek.
7. Tej és az abból készült termékek (beleértve a laktózt).
8. Diófélék, azaz mandula, mogyoró, dió, kesudió, pekándió, brazil dió, pisztácia, makadámia vagy queenslandi dió és a belőlük készült termékek.
9. Zeller és a belőle készült termékek.
10. Mustár és a belőle készült termékek.
11. Szezám és a belőle készült termékek.
12. Kén-dioxid és az SO₂ –ben kifejezetten szulfitek 10 mg/kg, illetve 10 mg/liter összekoncentráció meghaladó mennyiségben.
13. Csillagfűt és a belőle készült termékek.
14. Puhatestűek és a belőlük készült termékek.

2. A szolgáltatott diéták köre

A közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (továbbiakban: Rendelet) 15. § (1) és (1a) bekezdése szerint, az egyes ellátásokat nyújtó intézményekben, biztosítani kell a szakorvos által igazolt diétás étkezést igénylő személy számára, az állapotának megfelelő diétás étrendet.

Fentiek értelmében az intézmény kötelessége biztosítani, hogy a speciális táplálkozási igény fennállása esetén a megfelelő étrend biztosított legyen, ugyanakkor a Szekszárdi Közétkeztetési Kft. ezen kötelezettséget minden esetben igyekszik átvállalni az intézménytől,

és az 1. pontban felsorolt allergénektől mentes étrendet (kötelezően vállalt diéta) biztosítani.

Figyelembe véve az egyre növekvő speciális táplálkozási igényeket, Társaságunk mindent megtesz annak érdekében, hogy az 1. pontban fel nem sorolt egyéb eliminációs igényeket (pl.: paradicsom, fokhagyma, zöldborsó stb.) (kötelezőn felül vállalt diéta) is biztosítsa, ugyanakkor ennek vállalása minden esetben dietetikus kollégánk döntési kompetenciája. A mérlegelés során figyelembe veszi többek között a diétás konyha kapacitását, a humán erőforrás rendelkezésre állását, a beszerezhető alapanyagok körét, a változatos étrend biztosításának lehetőségét.

3. Diéta igénylés folyamata

Diétás szolgáltatást szakorvosi igazolás megléte esetén, vagy vallási okokra való hivatkozással lehet igénybe venni.

A Rendelet szerint:

„ 2. § (1) 22. szakorvos:

- a. *endokrinológia és anyagcsere-betegségek ráépített szakképesítéssel rendelkező szakorvos,*
- b. *gasztroenterológia alap szakképesítéssel rendelkező szakorvos,*
- c. *diabetológiai szakorvosi licenccel rendelkező szakorvos,*
- d. *allergológia és klinikai immunológia ráépített szakképesítéssel rendelkező szakorvos;”*

A fenti szakorvosi körön kívül eső orvosi igazolásokat (pl.: háziorvos) nem áll módunkban elfogadni! Allergének eliminációjára vonatkozó igényt csak fenti szakorvosi igazolásokkal teljesíthetünk.

A rendelkezésre álló szakorvosi igazolást, illetve vallási okból igényelt diéta esetén az igény írásos megfogalmazását el kell juttatni az intézmény ügyintézője részére. Amennyiben ezen dokumentumok nem tartalmazzák az alább felsorolt információkat, azokat ki kell egészíteni ezekkel:

1. diétát igénylő fogyasztó neve,
2. diétát igénylő fogyasztó születési helye és ideje,
3. diétát igénylő fogyasztó lakcíme,
4. a diétás szolgáltatás igénybevételét biztosító intézmény neve,
5. a diétás szolgáltatás igénybevételét biztosító intézmény címe,
6. szülő vagy gondviselő neve,
7. szülő vagy gondviselő értesítési címe,
8. szülő vagy gondviselő telefonszáma,
9. igényelt diéta pontos leírása, az eliminálandó (kizárandó) élelmiszerek felsorolása.

Az intézmény ügyintézője a fent leírt dokumentumokat és információkat átveszi a kiskorú igénylő esetén a diétás szolgáltatást igénybe vevő szülőtől vagy gondviselőtől, vagy a diétás

szolgáltatást igénybe vevő fogyasztótól úgy, hogy a kézhez vételkor a szülő vagy gondviselő esetén kitölteti (személyes adatokat, igényelt diétára vonatkozó adatokat), majd aláírja a **Szülői vagy gondviselői nyilatkozat diétás szolgáltatásról és szolgáltatáshoz szükséges adatkezelésről**, fogyasztó esetén pedig a **Fogyasztói nyilatkozat diétás szolgáltatásról és szolgáltatáshoz szükséges adatkezelésről** szóló dokumentumot. Ezzel az aláírásával a szülő, gondviselő, illetve fogyasztó hozzájárul a személyes adatainak a Társaságunk által történő kezeléséhez. Ezt követően az intézmény ügyintézője, a szülő, illetve gondviselő vagy a fogyasztó minden dokumentumot (diétás nyilatkozatot, szakorvosi igazolást vagy vallási okból igényelt diéta esetén annak írásos megfogalmazását) eljuttat a Társaság dietetikusa részére (dietetikus.kozetkeztetes@gmail.com).

A dietetikus átvizsgálja a rendelkezésre bocsátott információkat. Szükség esetén kiegészítő információkat kér az intézmény ügyintézőjétől, vagy kiskorú igénylő esetén a szülőtől, illetve gondviselőtől vagy a diétás szolgáltatást igénybe vevő személytől.

A dietetikus a rendelkezésre álló információk és a Társaság belső szabályozása alapján dönt az eliminációs igény teljesítéséről és a vállalt diétás igényt rögzíti a **Szülői vagy gondviselői nyilatkozat diétás szolgáltatásról és szolgáltatáshoz szükséges adatkezelésről** szóló vagy a **Fogyasztói nyilatkozat diétás szolgáltatásról és szolgáltatásához szükséges adatkezelésről** szóló dokumentumban, amelyet eljuttat az érintett szülő, illetve gondviselő vagy fogyasztó részére.

Miután az érintett személy a dietetikus által kitöltött **Szülői vagy gondviselői nyilatkozat diétás szolgáltatásról és szolgáltatásához szükséges adatkezelésről** szóló vagy **Fogyasztói nyilatkozat diétás szolgáltatásról vagy szolgáltatáshoz szükséges adatkezelésről** szóló dokumentumot visszakapta, a lap alján ismét alá kell írnia, amellyel elfogadja a szolgáltató eliminációs igény teljesítéséről szóló vállalását. Ezt követően kezdhető meg a diétás szolgáltatás megrendelése és kiszolgálása.

Amennyiben a szolgáltató eliminációs igény teljesítéséről szóló vállalását az érintett személy nem fogadja el, akkor azt jeleznie kell a szolgáltató számára és ebben az esetben tudomásul kell vennie, hogy a szolgáltató a diétás közétkeztetési szolgáltatás nyújtására vonatkozó ellátást megtagadja.

4. Diétás étlapok

A Társaság dietetikusa minden esetben elkészítik a speciális táplálkozási igénynek megfelelő étrendet. Az étlapot minden esetben eljuttatja a diétás szolgáltatás igénybevételét biztosító intézmény részére, illetve gondoskodik annak közzé tételéről a társaság honlapján. (www.sz-kozetkeztetes.hu)

A diétás szolgáltatás igénybe vevők, illetve kiskorú igénybe vevő esetén szüleik vagy gondviselőik az étlapok rendelkezésre bocsátását kérhetik az intézményektől. Továbbá a Társaság dietetikusa is megküldi azt részükre elektronikus formában, amennyiben erre vonatkozó igényüket, valamint email címük megőrzésére vonatkozó hozzájárulásukat írásban jelzik részére.

5. Diétás ételek minőségbiztosítása

Társaságunk garantálja, hogy a diétás ételek készítése során a Rendelet alábbi elvárásainak eleget tesz:

15. § (3) Az (1) bekezdés szerinti diétás étrend összeállítása során csak olyan élelmiszer használható fel, amely az adott diétás célra alkalmas.

(4) A diétás étrendet alkotó ételeket a megadott diétára való alkalmasságát befolyásoló anyag kizárásával kell elkészíteni, tárolni, szállítani, átadni a végső fogyasztónak, kizárva az ételek ilyen anyaggal való szennyeződésének lehetőségét.

(5) A gluténérzékenyek részére szánt diétás ételek készítéséhez búza, rozs, árpa, zab vagy ezek kereszteződését tartalmazó élelmiszerek közül csak a gluténérzékenyeknek szánt élelmiszerek összetételéről és címkézéséről szóló rendelet szerint „gluténmentes” jelöléssel ellátott élelmiszerek használhatóak fel.

(6) A diétás étrend összeállításánál a változatossági mutatóra, valamint a naponta biztosítandó élelmiszerekre, élelmiszercsoportokra vonatkozó előírásokat a diétát igénylő személy állapotának és a rá vonatkozó diéta típusának megfelelően kell betartani.

A diétás szolgáltatási színvonal magas szintű biztosítása érdekében a Társaságunk és dietetikusunk vállalja, hogy

- a. a kötelezően vállalt eliminációs esetében az eliminálandó összetevő sem szándék szerint, sem keresztszennyeződés által nem lehet jelen a szolgáltatott, speciális táplálkozási igényeket kielégítő élelmiszerben;
- b. a kötelezően felül vállalt elimináció esetében a nyersanyag-válogatás és ételkészítés során az élelmiszer összetevők szándék szerint nem kerülnek felhasználásra.

Ez utóbbi feltételt a diétás szolgáltatás igénybe vevőnek, illetve törvényes képviselőjének úgy kell elfogadniuk, hogy a kötelezően felül vállalt kizárandó összetevő a 1169/2011/EU rendelet II. mellékletében (Allergiát vagy intoleranciát okozó anyagok és termékek) nem szerepel, mint kötelezően jelölendő élelmiszer. Ennél fogva a szolgáltató nem rendelkezik kellő információival ezen összetevők beszerezett termékekben való jelenlétéről, így csak a szándék szerinti összetevők körében történő kizárásukat tudja garantálni. Ezen összetevők az ételkészítés során felhasznált élelmiszerekben, így az ellátott étrendjében nyomokban előfordulhatnak.

A diétás ételek minden esetben egyei csomagolásban kerülnek kiszállításra az intézmények részére, melyeken minden esetben jelölésre kerül:

- a) a speciális táplálkozási igényrel rendelkező fogyasztó neve,
- b) a diétás szolgáltatás igénybevételét biztosító intézmény neve.

6. Adatkezelés

A speciális táplálkozási igénnyel rendelkező fogyasztók kiszolgálása során a Szekszárdi Közétkeztetési Kft. kiemelten érzékeny adatokat kezel. Ennek megfelelően gondoskodunk ezen adatok megfelelő megőrzéséről, védelméről, majd a célhoz kötöttség megszűnését követően azok végleges megsemmisítéséről.

A Szekszárdi Közétkeztetési Kft. rendelkezik a vonatkozó Európai Uniói szabályozás szerinti Adatvédelem szabályzattal és Adatkezelési tájékoztatóval.

7. Visszajelzések, észrevételek

A diétás szolgáltatás igénybe vevők, illetve kiskorú igénybe vevő esetén törvényes képviselőik szolgáltatással kapcsolatos észrevételeiket jelezhetik a dietetikus.kozetkeztetes@gmail.com címen a társaság dietetikusa felé.

Tájékoztató a diétás étkezés igénybevételének 2025. február 09. napjától történő változásáról

Tájékoztatom, hogy 2024. november 11. napján a Magyar Közlöny 112. számában megjelent a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet 2025. február 09. napjától hatályos módosítása (a továbbiakban: Rendelet módosítás), amelyben jelentős változások történtek a diétás étrend igénybevételéhez szükséges orvosi igazolások vonatkozásában is.

Diétás étkezés igénylése esetén a Rendelet módosításban meghatározott feltételek alapján az étkező érdekében eljáró szülőnek vagy más törvényes képviselőnek (a továbbiakban: ellátást igénylő) kötelező leadnia az étkezőre vonatkozóan kiállított **diéta típusának (egyértelműen fel vannak tüntetve az érzékenységet kiváltó allergén anyagok) pontos meghatározásáról** szóló átmeneti igazolást vagy szakorvosi igazolást az étkezés megrendelése előtt. A diétás étkezés a benyújtott igazolás érvényességének lejáratí idejéig vehető igénybe.

A Rendelet módosítás **15/A. §** bekezdéseiben foglaltakra tekintettel:

- A háziorvos, a házi gyermekorvos vagy az iskola-egészségügyi ellátást végző iskolaorvos a diétás étkeztetést igénylő személy (étkező) számára 2 éves korig, 2 éves kor felett **a kiállítás napjától számított legfeljebb 6 hónap időtartamra állíthat ki igazolást (a továbbiakban: átmeneti igazolás)**, táplálékallergia vagy táplálékintolerancia diagnózisának felállítása céljából a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról, az 1924/2006/EK és az 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 87/250/EGK bizottsági irányelv, a 90/496/EGK tanácsi irányelv, az 1999/10/EK bizottsági irányelv, a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2002/67/EK és a 2008/5/EK bizottsági irányelv és a 608/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. október 25-i 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet II. Mellékletében felsorolt, allergiát vagy intoleranciát okozó anyagok és termékek vonatkozásában, **a glutént tartalmazó gabonafélék (azaz búza, rozs, árpa, zab, tönkölybúza, kamut, illetve hibridizált fajtái) és a belőlük készült termékek kivételével.**
- A 6 hónapos átmeneti időszak lejártá után az átmeneti igazolás nem hosszabbítható meg és nem állítható ki újra.
- A szülő vagy más törvényes képviselő által már benyújtott, **szakorvos által igazolt diétás étkeztetés iránti igény módosításához új szakorvosi igazolás kiállítása és benyújtása szükséges.** Amennyiben a diétás igényt indokló sajátos egészségi állapot a szakorvosi igazolás érvényességi idején belül már nem áll fent, annak tényét a szakorvosnak igazolnia kell, és azt a szülőnek vagy más törvényes képviselőnek az intézmény felé be kell nyújtania a diétás étkeztetés iránti igény visszavonása érdekében.

Diétás étkezés igénylése esetén a szolgáltató az alábbi szakorvosok által kiállított igazolások ellenében biztosíthatja a diétás étkeztetést:

A Rendelet módosítása szerint szakorvosnak minősül:

- endokrinológia és anyagcsere-betegségek ráépített szakképesítéssel rendelkező szakorvos,
- gasztroenterológia alap szakképesítéssel rendelkező szakorvos,
- diabetológiai szakorvosi licenccel rendelkező szakorvos,
- allergológia és klinikai immunológia ráépített szakképesítéssel rendelkező szakorvos,
- nefrológia alap szakképesítéssel rendelkező szakorvos,
- gyermek gasztroenterológia ráépített szakképesítéssel rendelkező szakorvos,
- neurológia alap szakképesítéssel rendelkező szakorvos,
- gyermek-neurológia ráépített szakképesítéssel rendelkező szakorvos;

A Rendelet módosítás 15/B. § értelmében **a diétás étkeztetés igényléséhez szükséges szakorvosi igazolásnak az alábbiakat kell tartalmaznia:**

1. a diétás étkezést igénylő személy neve,
2. születési helye, ideje,
3. TAJ-száma,
4. az orvos neve,
5. az orvos pecsétszám
6. az orvos elérhetősége (hivatalos telefonszám; hivatalos e-mail),
7. az orvos érvényes működési nyilvántartási száma,
8. az orvos szakképzettségének vagy szakorvosi licencének megnevezése és a szakorvosi licence időszak vége,
9. a diétás étkeztetési igényt alátámasztó BNO-kód,
10. a diéta megnevezése, az alábbiak szerint (összetett diéta esetében minden vonatkozó allergiát vagy intoleranciát okozó anyagot és terméket jelölni kell):
 - 10.1 glutént tartalmazó gabonaféle-mentes,
 - 10.2 tojás- és a belőle készült termék-mentes,
 - 10.3 tejfehérjementes,
 - 10.4 tejcukormentes,
 - 10.5 szójabab- és a belőle készült termék-mentes,
 - 10.6 földimogyoró- és a belőle készült termék-mentes,
 - 10.7 dióféle- és a belőle készült termék-mentes (Mandula (*Amygdalus communis* L.), mogyoró (*Corylus avellana*), dió (*Juglans regia*), kesudió (*Anacardium occidentale*), pekándió (*Carya illinoensis* [Wangenh.] K. Koch), brazil dió (*Bertholletia excelsa*), pisztácia (*Pistacia vera*), makadámia vagy queenslandi dió (*Macadamia ternifolia*),
 - 10.8 szezám- és a belőle készült termék-mentes,
 - 10.9 zeller- és a belőle készült termék-mentes,
 - 10.10 mustár- és a belőle készült termék-mentes
 - 10.11 hal- és a belőle készült termék-mentes,
 - 10.12 rákfélé- és a belőle készült termék-mentes,
 - 10.13 csillagfűt- és a belőle készült termék-mentes,
 - 10.14 puhatestű- és a belőle készült termék-mentes,
 - 10.15 szulfitmentes,

- 10.16 egyéb, a 10.1–10.15. alpontban fel nem sorolt allergiát vagy intoleranciát okozó anyagok és termékek vonatkozásában előírt diéta megnevezése
- 10.17 szénhidrátanyagcsere-rendellenesség megnevezése, szükség esetén jelölve az előírt napi szénhidrátmennyiséget és szénhidrátelosztást grammban kifejezve,
- 10.18 egyéb diéta pontos megnevezése,
- 11. a kiállítás dátuma,
- 12. az igazolás érvényességének lejáratí ideje a következők valamelyikének feltüntetésével:
 - 12.1 átmeneti igazolás,
 - 12.2 az állapot véglegessége folytán rendszeres felülvizsgálat nem szükséges,
 - 12.3 a kiállítástól számított 1 évig,
 - 12.4 a következő felülvizsgálat időpontjáig: év, hónap, nap megjelöléssel,
- 13. orvosi pecsét, aláírás.

Tájékoztatom, hogy diétás étkezés 2025. február 09. napjától kizárólag a fent részletezett tartalmú igazolás benyújtása ellenében biztosítható. Kérem, hogy lehetőség szerint nyomtassák ki ezt a tájékoztatót és a szakorvosi igazolást kiállító orvosnak adják oda az igazolás megfelelő adattartalmának és érvényességének lejáratí ideje megjelenítése céljából, valamint a későbbi kellemetlenségek elkerülése érdekében!

A tanév kezdetén, amennyiben a diétás étkező nem váltott intézményt és diétájának típusa (allergén anyagok) változatlan maradt, akkor nem kell újra leadni szakorvosi igazolást, ha az még érvényes. A diétás étkezés a benyújtott igazolás érvényességének lejáratí idejéig vehető igénybe. Az ellátást igénylő felelőssége az új szakorvosi igazolást leadni a közétkeztető részére felülvizsgálat vagy változás esetén, amennyiben a diétást étkezést a továbbiakban is igénybe kívánja venni.

Gombay Szilvia

költségvetési és pénzügyi ügyintéző

t.: +36202743243

e.: gombay.szilvia@szekszard.hu

Szekszárd Megyei Jogú Város

Polgármesteri Hivatala

Gazdasági Igazgatóság, Pénzügyi Osztály

7100 Szekszárd, Béla király tér 8.